

Podziękowania

Podstawą obecnej książki była rozprawa doktorska napisana w Sekcji Ludów Azji Środkowej, dawniej Mongolistyki, Instytutu Orientalistycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Pragnę wyrazić gorące podziękowania prof. Stanisławowi Kałużyńskiemu, nestorowi polskiej mongolistyki, za stworzenie spokojnej, koleżeńskiej atmosfery, umożliwiającej wspólną pracę i wymianę naukowych poglądów. Dziękuję za życzliwe zainteresowanie przebiegiem mojej kariery naukowej i stałą gotowość do służenia radą i fachową pomocą.

Składam gorące podziękowania promotorowi rozprawy, prof. Stanisławowi Godzińskiemu, który czuwał nad moim rozwojem naukowym od początku studiów mongolistycznych, był promotorem mojej pracy magisterskiej i przez wiele lat sprawował opiekę naukową nad pisaniem doktoratu, obdarzając mnie wielkim zaufaniem i udzielając mi stałego, życzliwego wsparcia. Jego doskonałe, przemyślane i klarowne wykłady z gramatyki mongolskiej w istotny sposób wpłynęły na moją znajomość tego języka.

Pragnę wyrazić serdeczne podziękowania prof. Markowi Mejorowi za wieloletnie przewodnictwo w dziedzinie tybetologii, studiów nad buddyzmem i metodologii filologicznej. Dziękuję Mu za cierpliwe udzielanie niezliczonych merytorycznych porad, udostępnienie własnych zbiorów bibliotecznych i za wprowadzenie w światową orientalistykę. Pragnę także podziękować za zachętę do zajęcia się utworem *Czikula kereglegcz*, przedmiotem rozprawy doktorskiej.

Dziękuję wszystkim kolegom z Sekcji Ludów Azji Środkowej za życzliwą pomoc, zarówno w zakresie udzielanych konsultacji, jak i w codziennej wspólnej pracy.

Wyrażam serdeczną wdzięczność Fabienne Queyroux, kuratorce kolekcji Schillinga von Canstadta w Bibliotece Institut

de France w Paryżu za udostępnienie opisanego w rozprawie rękopisu nr 3597 (tzw. paryskiego) i umożliwienie wykonania kopii.

Dziękuję instytucjom: NAVF (Norweski Komitet Badań Naukowych), DAAD (Niemieckie Akademickie Biuro Wymiany) i polskiemu Komitetowi Badań Naukowych za udzielenie stypendiów, NAVF – Oslo 1993, DAAD – Bonn 1995, grant promotorski KBN 1997-98. Umożliwiły mi one prowadzenie badań za granicą i w zdecydowany sposób wpłynęły na powstanie pracy.

Serdecznie dziękuję prof. Perowi Kvaerne z Katedry Historii Religii Uniwersytetu w Oslo za wszelką pomoc, okazaną od 1987 roku, zwłaszcza podczas mojego stypendium w Oslo. Jestem wdzięczna za wszechstronną opiekę, udostępnienie prywatnej biblioteki oraz wsparcie i rekomendowanie moich badań.

Słowa wdzięczności kieruję także pod adresem prof. Jensa Braarviga z Katedry Historii Religii w Oslo za wiele godzin poświęconych naukowym konsultacjom, szczególnie w zakresie budyzmu, oraz za pomoc w tłumaczeniu chińskich tekstów.

Wyrażam gorące podziękowanie prof. Klausowi Sagasterowi z Seminar für Sprach- und Kulturwissenschaft Zentralasiens za opiekę naukową podczas mego stypendium w Bonn i za wieloletnie konsultacje, zwłaszcza w dziedzinie terminologii buddyjskiej. Jestem niezmiernie wdzięczna za cenne uwagi metodologiczne, troskliwość i stałą gotowość współpracy.

Loden Sherap Dazyab Rinpoche z uniwersytetu w Bonn poświęcił wiele godzin, pomagając mi w rozwiązywaniu licznych problemów przekładu terminów buddyjskich. Dzięki Jego erudycji w zakresie tybetańskiej literatury buddyjskiej możliwe było zidentyfikowanie niektórych źródeł *Czikula kereglegcz*. Pragnę Mu za to gorąco podziękować.

Wyrażam niezmierną wdzięczność dr. hab. Władimirowi L. Uspienskiemu z Rosyjskiej Akademii Nauk w St. Petersburgu za wieloletnią współpracę, życzliwe udostępnianie wyników badań i wielką pomoc w dostępie do zbiorów bibliotecznych zgromadzonych w St. Petersburgu. Odkrycia dr. hab. Uspienskiego w decydujący sposób wpłynęły na kształt obecnej rozprawy.

Dziękuję też zespołowi mongolistów, turkologów i tybetologów z St. Petersburga za ciepłe przyjęcie i stworzenie warunków do efektywnej pracy nad rękopisami.

Serdeczne podziękowania składam prof. Perowi Sørensenowi z uniwersytetu w Lipsku za naukowe konsultacje i pomoc w identyfikacji wielu tybetańskich terminów buddyjskich.

Skorzystałam też wiele z naukowych dyskusji z dr. Helmutem Eimerem i z prof. Kareniną Kollmar-Paulenz z uniwersytetu w Bonn, prof. Michaeliem Hahnem z uniwersytetu w Marburgu i prof. Davidem Jacksonem z uniwersytetu w Hamburgu. Serdecznie im wszystkim dziękuję.

Pragnę wyrazić wdzięczność dr. Thuptenowi Kunga Chashab z Sekcji Ludów Azji Środkowej IO UW za konsultacje w zakresie języka tybetańskiego i buddyźmu w Tybecie.

Jestem bardzo wdzięczna prof. Birze i prof. Cerensodnomowi z Ułan Batoru za udostępnienie prywatnych rękopisów *Czikula kereglegczy* do badań. Dziękuję gorąco p. R. Biambie, dyrektorowi biblioteki klasztoru Gandantegczenling za stałą pomoc w dostępie do kolekcji bibliotecznych w Ułan Batorze.

Serdeczne podziękowania należą się mongolom z Mongolii Wewnętrznej: prof. Czoidzi z Akademii Nauk Społecznych w Huhhot za naukowe konsultacje, udostępnienie rękopisów i materiałów bibliotecznych, także z własnej kolekcji, oraz prof. Dżalfungga i Hugdżiltu za wszelką pomoc w organizacji mojego pobytu w Huhhot.

Z kolei prof. Heshigtogtahu, prof. M. Wuliji i mgr Altangarag zadbali o sprawną i owocną kwerendę biblioteczną w Pekinie, za co jestem im bardzo wdzięczna.

Pragnę wreszcie gorąco podziękować mojej rodzinie: rodzicom, mężowi i córkom za zrozumienie, cierpliwość i wsparcie podczas pisania książki. Bez ich codziennej pomocy, wyrozumiałości i życzliwości ta praca nie mogłaby powstać.

Osobno składam serdeczne podziękowania mężowi, Jackowi Starzyńskiemu za nieocenioną pomoc w komputerowym składzie pracy w systemie $\text{\TeX}$.

Praca była finansowana w ramach grantu promotorskiego Komitetu Badań Naukowych (PB-416 HO1C/97/13).